

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: XXI əsr bütün sahələrdə olduğu kimi, təhsil sahəsində də böyük yanaşmalar tələb edir. Məlum olduğu kimi, bugünkü uşaqlarımız yaxın gələcəkdə cəmiyyətimizin tam hüquqlu üzvləri olacaqlar. XXI əsr isə elm və texnika sahəsində nəhəng sıçrayışlar əsridir. Belə bir əsrin vətəndaşı olmaq üçün yeni şəraitə uyğunlaşmaq, öz qabiliyyətlərini gerçəkləşdirməyi bacarmaq, özünüinkişafa hazır olmaq çox vacibdir. Bu ideyanı reallaşdırmaq məqsədilə ali məktəblərin bakalavr pilləsində "Ümumtəhsil kurikulumunun əsasları" müstəqil fənn olaraq tədris olunmağa başlanmışdır. Həmin fənn üzrə təlimin müvəffəqiyyətlə keçirilməsində düzgün tərtib olunan fənn proqramlarının və metodik göstərişlərin rolu böyükdür.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və ya laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır. İmtahan biletinə, bir qayda olaraq fənn üzrə proqram materialını əhatə edən 5 sual daxil edilir. Hər sual 10 bala qədər qiymətləndirilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş materialı dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsuralara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur. *Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)*

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E

6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F
----	-------------------	------------	---

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməli.

X. Təqvim mövzu planı: Mühazirə 30 saat, seminar 30 saat. Cəmi: 60 saat

№	Mühazirə	Saat		Tarix
		M	S	
I kollokvium mövzuları				
1.	Fənnin mövzusu, məqsəd və vəzifələri. Təhsilin fəlsəfəsi. Plan: 1.Fənnin mövzusu, məqsədi və vəzifələri. 2. Təhsil fəlsəfəsi anlayışı 3.Təhsil üzrə müasir fəlsəfi cərəyanlar Mənbə:[1,2,3,4,5,6,7,8,9]	2	2	
2.	Cəmiyyətin təhsil ehtiyacları və onun hüquqi təminatı. Plan: 1.Təhsil ehtiyacı və onun hüquqi əsası 2.Hadisənin araşdırılması qaydası Mənbə: [1,2,3,4,5,6,7,8,9]	2	2	
3.	Təhsildə dövlət siyasəti. Plan:1.Təhsildə dövlət siyasəti 2.Təhsil siyasətinin mahiyyəti. 3.Müasir dövrdə həyatın tələbləri və təlimin məqsədləri Mənbə: [1,2,3,4,5,6,7,8,9]	2	2	
4.	Kurikulum konseptual sənəd kimi Plan: 1.Kurikulum anlayışı 2.Fənn kurikulumlarının prinsipləri Mənbə: [1,2,3,4,5,6,7,8]	2	2	
5.	Fəal dərslərin mexanizmi və mərhələləri Plan: 1. Fəal dərslərin mexanizmləri. 2.Fəal dərslərin mərhələləri. 3.Dərs mərhələləri üzrə yeni modellər Mənbə: [4,5,6,7,8,9,10,11]	2	2	
6.	Məzmun standartının bilik və fəaliyyət komponentləri və onların praktik əhəmiyyəti Plan: 1.Məzmun standartının bilik və fəaliyyət komponentləri 2. Məzmun xətti anlayışı 3. Standart anlayışı 4. Biliyin növləri 5. Fəaliyyət növləri Mənbə: [1,2,3,4,5,6,7,8,9]	2	2	
7.	Taksanomiya. Plan: 1.Taksanomiya anlayışı. 2.Blum taksanomiyası Mənbə: [4,5,6,7,8,9,10,11]	2	2	
II kollokvium mövzuları				
8.	Təlim strategiyaları. Plan:1.Təlim strategiyaları anlayışı 2.Təlim məqsədlərinin düzgün müəyyənləşdirilməsinin şərtləri 3.Təlimin formaları 4.Təlimin təşkilinə verilən tələblər Mənbə: [4,5,6,7,8,9,10,11]	2	2	
9.	Təlimin üsulları. Plan: 1.Təlim üsulları anlayışı 2. Interaktiv təlimin metodları. Beyin həmləsi metodu və texnikaları. 3. Müzakirə metodu və onun texnikaları 4. Prezentasiya metodu və onun texnikaları	2	2	

	Mənbə: [1,2,3,4,5,6,7,8,11]			
10.	Tədqiqat və təşkilati metodlar Plan: 1. Tədqiqatın aparılması metodu və onun texnikaları; 2. Təşkilati metod və onun texnikaları 3. Rollu oyunlar metodu və onun texnikaları 4. Qruplara bölünmə metodu və onun texnikaları Mənbə: [1,2,3,4,5,6,7,8,11]	2	2	
11.	Müxtəlif üsullarla dərkətmə Plan: 1."Öyrənmə və öyrətmə" problemi 2.Qardnerin dərkətmə nəzəriyyəsi və onun mahiyyəti. 3."Çevik zəka" və "Yaxın inkişaf zonası (YIZ)" nəzəriyyələri Mənbə: [3,4,5,6,7,8,9,10,11]	2	2	
12.	Oxu strategiyaları və strategiya ilə oxu Plan: 1.Oxu strategiyalarından istifadə etməklə oxu. 2.Mətn nəzəriyyəsi. Mənbə: [5,6,7,8,9,10,11]	2	2	
13.	Planlaşdırma Plan: 1.Planlaşdırma, onun əhəmiyyəti və növləri. 2. Müəllimin təlim fəaliyyətini planlaşdırılmasına aid tövsiyələr. Mənbə: [5,6,7,8,9,10,11]	2	2	
14.	Yeni dərsliklər və əlavə resurslarla iş. Plan: 1.Dərslik komplekti və ona qoyulan tələblər.2. Multimedia vasitələri ilə dərs hazırlığı və onun mahiyyəti Mənbə: [3,4,5,6,7,10,11]			
15.	Ümumtəhsil sistemində yeni qiymətləndirmə Plan: 1.Ümumtəhsil sistemində yeni qiymətləndirmə 2. Əsas qiymətləndirmə növləri 3.Məktəbdaxili qiymətləndirmə Mənbə: [3,4,5,7,8,9,10,11]	2	2	

XI. Fənn üzrə tələblər: - Müasir təhsil nəzəriyyələrini, təhsil üzrə fəlsəfi cərəyanları, müasir dərsə qoyulan tələbləri, interaktiv təlim metod və üsulları, yeni qiymətləndirmə yollarını dərinlən bilməlidir.

XII. Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- *Təqdimatın hazırlanması*
- *Müzakirə metodları: diskussiya, debat, müzakirə, Sokrat üsulu*
- *Tapşırıqlar, müstəqil iş*
- *Layihələr*
- *Multimediya vasitələri*

XIII. Fənn üzrə təlim nəticələri:

- FTN 1.Yeni təhsil sisteminə keçidin zəruriliyini dərk edir;
- FTN 2.Təhsil haqqında nəzəriyyələri və fəlsəfi cərəyanların mahiyyətini öyrənir;
- FTN 3.Kurikulumun nəzəri əsaslarını öyrənir;
- FTN 4.Interaktiv dərs, onun mahiyyəti, mexanizmi haqqında əsaslı biliyə yiyələnir;
- FTN 5.Təlimin düzgün qurulması mexanizmi və təşkili meyarlarına yiyələnir;

- FTN 6. Dünya təcrübəsində effektiv dərketmə və onun tətbiqi yollarını mənimsəyir;
FTN 7. Müasir dərstdə planlaşdırma və onun düzgün qurulması şərtlərini öyrənir;
FTN 8. Müasir dərslərin qiymətləndirilməsinin yol və üsullarını öyrənir.

XIV. Tələbələrə fənn üzrə fikrinin öyrənilməsi:

XV. Fənn üzrə kollokvium sualları:

I KOLLOKVİUM SUALLARI:

1. "Ümumtəhsil kurikulumunun əsasları" fənninin mövzusu, məqsəd və vəzifələri
2. Təhsil üzrə müasir fəlsəfi cərəyanlar
3. Təhsil ehtiyacı və onun hüququ təminatı
4. Hadisənin araşdırılması qaydası
5. Təhsildə dövlət siyasəti və onun mahiyyəti
6. Müasir dövrdə həyatın tələbləri və təlimin məqsədləri
7. Kurikulum anlayışı
8. Fənn kurikulumlarının prinsipləri
9. Fəal dərslərin mexanizmləri
10. Fəal dərslərin mərhələləri
11. Motivasiya yaratma üsulları
12. Dərs mərhələləri üzrə yeni modellər
13. Məzmun xətti
14. Standart anlayışı
15. Biliyin növləri

II KOLLOKVİUM SUALLARI:

1. Təlim strategiyaları
2. Təlimin formaları
3. Təlim üsulları anlayışı
4. Beyin həmləsi metodu və onun texnikaları
5. Müzakirə metodu və onun texnikaları
6. Rollu oyunlar metodu və onun texnikaları
7. Prezntasiya metodu və onun texnikaları
8. Tədqiqatın aparılması metodu və onun texnikaları
9. Təşkilati metod və onun texnikaları
10. Qruplara bölünmə metodu və onun texnikaları
11. Müxtəlif üsullarla dərketmə
12. Qardnerin dərketmə nəzəriyyəsi və onun mahiyyəti
13. "Çevik zəka" və "Yaxın inkişaf zonası (YİZ)" nəzəriyyələri
14. Oxu strategiyaları və strategiya ilə oxu
15. Mətn və onun tipləri

XVI. Fənn üzrə imtahan sualları:

1. "Ümumtəhsil kurikulumunun əsasları" fənninin mövzusu, məqsəd və vəzifələri
2. Təhsil fəlsəfəsi anlayışı
3. Təhsil üzrə müasir fəlsəfi cərəyanlar
4. Təhsil ehtiyacı və onun hüququ təminatı
5. Hadisənin araşdırılması qaydası
6. Təhsildə dövlət siyasəti və onun mahiyyəti
7. Müasir dövrdə həyatın tələbləri və təlimin məqsədləri
8. Kurikulum anlayışı
9. Fənn kurikulumlarının prinsipləri
10. Fəal dərslərin mexanizmləri
11. Fəal dərslərin mərhələləri
12. Dərs mərhələləri üzrə yeni modellər
13. Motivasiya yaratma üsulları
14. Məzmun xətti anlayışı
15. Standart anlayışı
16. Fəaliyyət növləri
17. Biliyin növləri
18. Taksonomiya anlayışı.
19. Blum taksonomiyası
20. Təlim strategiyaları
21. Təlim məqsədlərinin düzgün müəyyənləşdirilməsinin şərtləri
22. Təlimin formaları
23. Təlimin təşkilinə verilən tələblər
24. Təlimin üsulları anlayışı
25. İnteraktiv təlim metod və texnikaları
26. Beyin həmləsi metodu və onun texnikaları
27. Müzakirə metodu və onun texnikaları
28. Rollu oyunlar metodu və onun texnikaları
29. Prezentasiya metodu və onun texnikaları
30. Tədqiqatın aparılması metodu və onun texnikaları
31. Təşkilati metod və onun texnikaları
32. Yaradıcılığa yönəlmiş metod və onun texnikaları
33. Qruplara bölünmə metodu və onun texnikaları
34. "Öyrənmə və öyrətmə" problemi
35. Qardnerin dərk etmə nəzəriyyəsi və onun mahiyyəti
36. "Çevik zəka" və "Yaxın inkişaf zonası (YİZ)" nəzəriyyələri
37. Oxu strategiyaları və strategiya ilə oxu
38. Mətn və onun tipləri
39. Planlaşdırma, onun əhəmiyyəti və növləri
40. Müəllimin təlim fəaliyyətini planlaşdırılmasına aid tövsiyələr
41. Dərslik komplekti və ona qoyulan tələblər
42. Multimedia vasitələri ilə dərs hazırlığı və onun mahiyyəti
43. Ümumtəhsil sistemində yeni qiymətləndirmə
44. Əsas qiymətləndirmə növləri

45. Məktəbdaxili qiymətləndirmə

"Ümumtəhsil kurikulumunun əsasları" fənninin sillabusu 6001009 - "İbtidai sinif müəllimliyi" ixtisasının təhsil proqramı, tədris planı və "Ümumtəhsil kurikulumunun əsasları" fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus İbtidai təhsil və məktəbəqədər təlim kafedrasının 12 fevral 2026-cı il tarixli iclasında (protokol № 10) təsdiq olunmuşdur.

Kafedra müdiri:

Fənn müəllimi:

dos. A.B. Əliyev

dos. A.B. Əliyev